

IRTOLASTIHÄVIKIN VÄHENTÄMINEN SATAMISSA

ACWA LIFE –webinaari 8.6.2026

Kuva: Eeva Tähtikarhu

OHJELMA

13:00 Tervetuloa

ohjelmapäällikkö Eeva Tähtikarhu, John Nurmisen Säätiö

13:10 Lisää yhteistyötä puhtaamman Itämeren puolesta

apulaisjohtaja Kirsti Tarnanen-Sariola, Suomen Satamat ry & johtaja Kimmo Lehtinen, Satamaoperaattorit ry

13:20 Merenkulun ympäristökuormitus ja merenhoidon toimenpideohjelma

erityisasiantuntija Milka Parviainen, ympäristöministeriö

13:40 Itämeren tila ja lastijäämien vaikutus

meribiologi Miina Mäki, John Nurmisen Säätiö

14:00 Irtolastinkäsittelystä aiheutuva ravinnekuormitus

väitöskirjatutkija Suvi-Tuuli Lappalainen, Estonian Maritime Academy

14:20 ACWA LIFE -hanke ja lastihävikin vähentäminen satamissa

ohjelmapäällikkö Eeva Tähtikarhu, John Nurmisen Säätiö

14:30 Irtolastisatamien ja operaattoreiden yhteistyöryhmän toiminnan suunnittelu

14:50 Loppusanat

neuvonantaja Pasi Salmela, Rauanheimo & tekninen päällikkö Patrik Knutar, Kokkolan satama

JOHN NURMISEN SÄÄTIÖ

***Missiomme on pelastaa Itämeri ja
sen perintö tuleville sukupolville***

JOHN NURMISEN SÄÄTIÖ

- 👉 Meriluonnon suojelija
- 👉 Merikulttuurin vaalija ja elävöittäjä
- 👉 Merellisen kirjallisuuden kustantaja
- 👉 Itämeriläisyyden ja meren merkityksen puolestapuhuja

TYÖMME FOKUSALUEET

**Ruoan-
tuotannon ja
metsätalouden
ravinnekuormituksen
leikkaus**

**Elinvoimainen
meriekosysteemi**

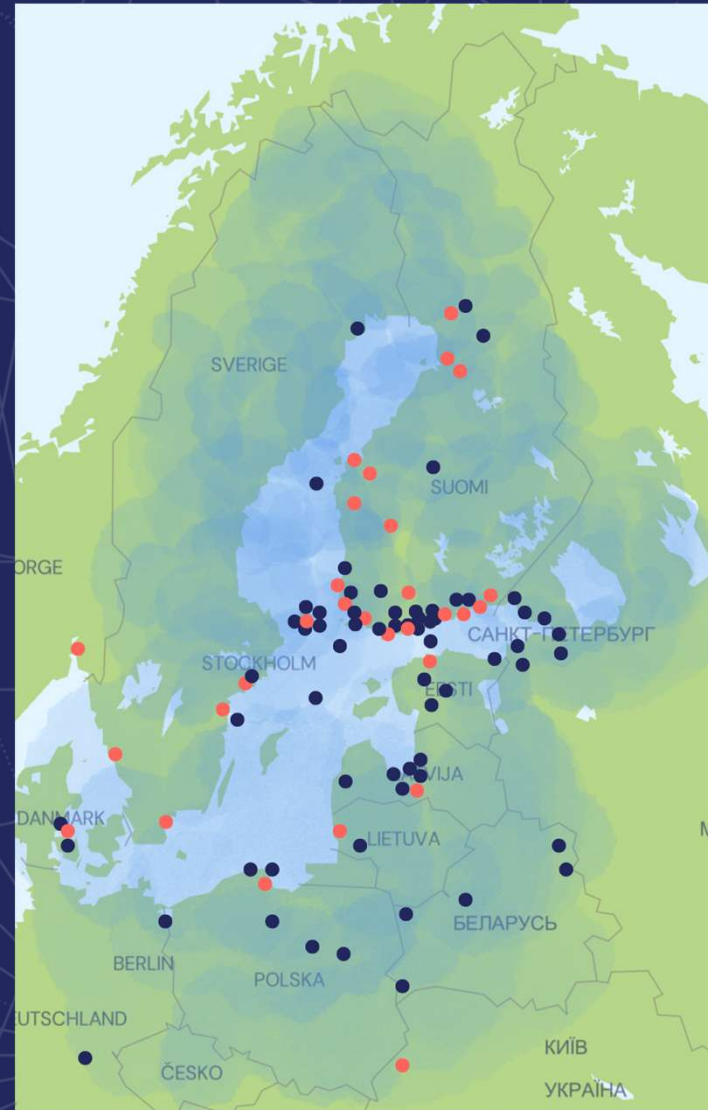
**Puhdas
meriliikenne**

**Ihminen
ja meri**

TYÖMAANA KOKO ITÄMERI

Riippumattomuus
Mitattava tuloksellisuus
Rajat ylittävä yhteistyö
Kohdennetut toimet

- Käynnissä olevat hankkeet
- Valmistuneet hankkeet

ACWA LIFE -HANKE

ACWA LIFE

Actions for waters from source to sea

- Strateginen EU LIFE –hanke, jonka tavoitteena toteuttaa kaikki Suomen vesien- ja merenhoitosuunnitelmat täysmääräisesti
- 8 vuoden hankeaika 2026–2033
- Kokonaisbudjetti noin 28 milj. €
- Yhteensä 14 toteuttajatahoa yksityiseltä, julkiselta sekä kolmannelta sektorilta

TRAFICOM
Liikenne- ja viestintävirasto

LUOMUS

Suomen luonnonsuojeluliitto

Suomen ympäristökeskus
Finnish Environment Institute

Metsäkeskus

Maa- ja metsätalousministeriö

MTK

Itä-Uudenmaan ja Porvoonjoen
vesien- ja ilmansuojeluyhdistys r.y.
Runeberginkatu 17, 06100 PORVOO

Föreningen vatten- och luftvård
för Östra Nyland och Borgå a.r.f.
Runebergsgatan 17, 06100 BORGÅ

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

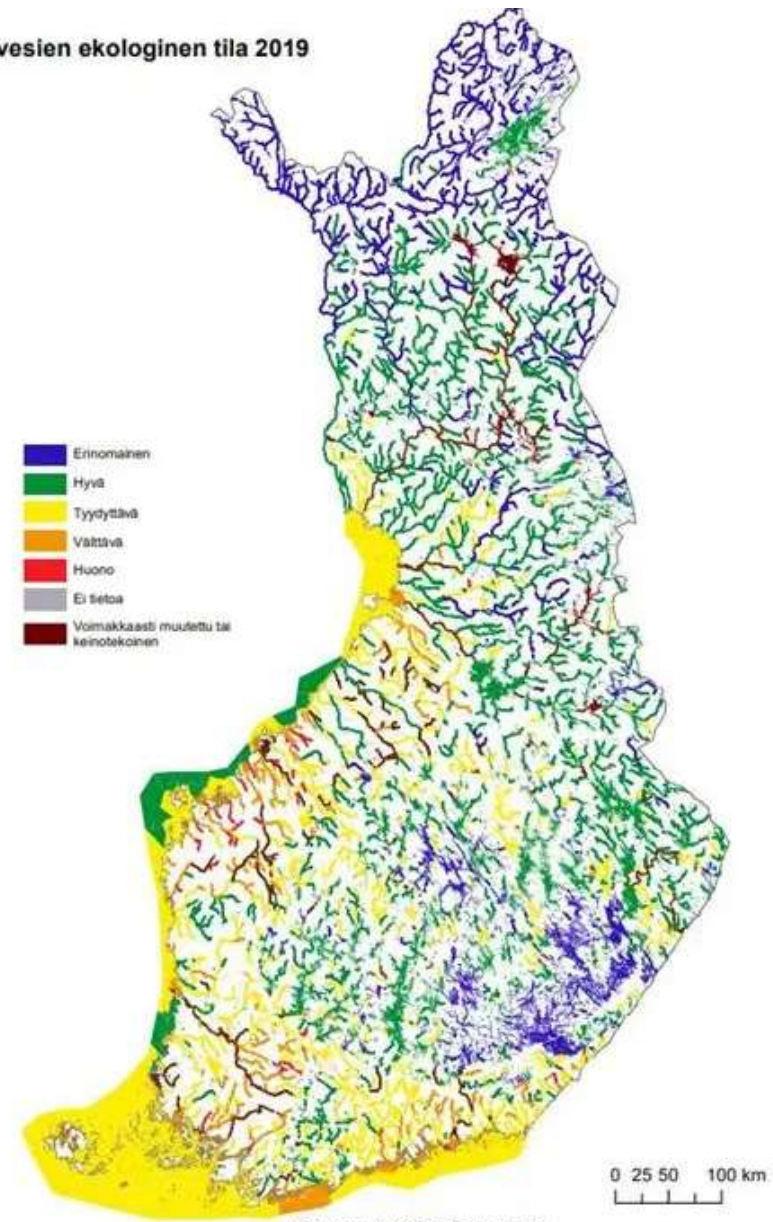

Luke

TAVOITTEENA KOKO SUOMEN VESISTÖT KERRALLA KUNTOON

- Toimenpiteitä koko valuma-alueella ja useilla sektoreilla, esimerkkejä:
 - Maatalous: lantakierrätys, kosteikot
 - Metsätalous: soiden ennallistaminen
 - Kaupunkialueet: hulevesien käsittelyn parantaminen
 - Rantaluonto: roskaantumisen ehkäisy, ruoppauksen haitallisten vaikutusten vähentäminen
 - Meriliikenne: mereen päätyvän kuormituksen vähentämisen satamissa ja laivoilla
- Kehitetään eri sektoreille ohjauskeinoja ja kannustimia kuormituksen vähentämiseksi
- Parannetaan yhteistyötä

Arvio perustuu 2012-2017 aineistoihin.
© SYKE, ELY-keskukset, Luke, Ahvenanmaan maakuntahallinto, MML

ACWA LIFE-HANKKEEN MERILIKENNETOIMET

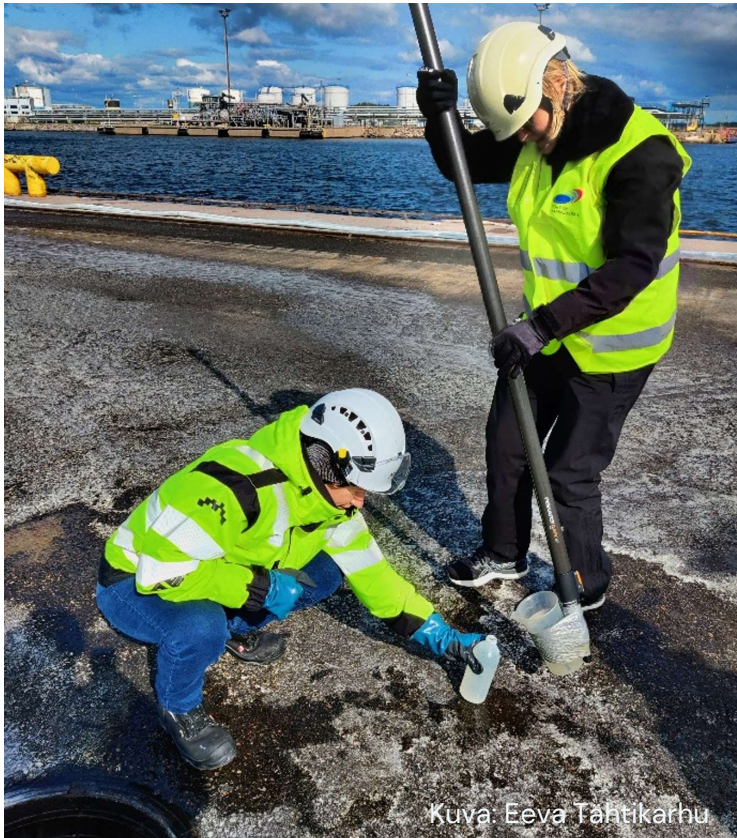

Kuva: Eeva Tähtikarhu

Kuva: Eeva Tähtikarhu

- **Irtolastisatamat (John Nurmisen Säätiö)**
Mereen päätyvän lastihävikin vähentäminen ja lastijäämien vastaanoton parantaminen irtolastisatamissa
- **Laivojen jätevedet (Traficom)**
Harmaiden ja mustien jätevesien ja ruokajätepäästöjen haitallisuuden arviointi ja parhaiden käytäntöjen jalkauttaminen laivoille ja satamiin

TAVOITTEET IRTOLASTISATAMISSA

Kuva: Eeva Tähtikarhu

- **Tunnistetaan** suurimmat päästöriskit ja haasteet lastijäämien käsittelyssä
- **Kehitetään ja testataan** erilaisia kuormituksen seurantamenetelmiä satamissa ja laivoilla
- **Jalkautetaan** hyvät käytännöt kaikkiin relevantteihin irtolastisatamiin Suomessa
- **Laaditaan politiikkasuositukset** satamien kuormitusseurantaan ja satamien vastaanottolaitteistojen parantamiseen

TAVOITE: PARHAAT RATKAISUT KÄYTTÖÖN IHAN JOKAISEEN SUOMEN IRTOLASTISATAMAAN

- John Nurmisen Säätiö on yhteydessä kaikkiin merkittäviin irtolastisatamiin ja satamaoperaattoreihin Suomessa
- Vuoden 2026 aikana tapaamisissa selvitetään kunkin sataman hyviä käytäntöjä ja kehitystarpeita
- Tavoite vuodelle 2027: käytännön parannuksia käyntiin jokaisessa yhteistyösatamassa

*Samaan aikaan käynnissä myös CargoRes-hanke, jossa mukana HaminaKotkan, Tallinnan ja Riikan satamat.

© John Nurmisen Säätiö

ESIMERKKEJÄ ESIIN NOUSSEISTA KEHITYSTARPEISTA SATAMISSA

- Romumetallin varastokentän hulevesikuormituksen hallinta
- Lumenläjityspaikan sulamisvesien hallinta
- Varistesuoja laivan ja laiturin väliin
- Omavalvonnan kehittäminen lastihävikin ja siivouksen seurantaan
- Henkilökunnan koulutus ja motivointi lastihävikin vähentämiseen
- Parhaiden käytäntöjen kerääminen yhteen ja jakaminen muille

YHTEISTYÖRYHMÄ IRTOLASTISATAMIEN JA OPERAATTOREIDEN VÄLILLE

- Parhaiden käytäntöjen jakaminen, uusien menetelmien pilotointi, tietoisuuden lisääminen, koulutukset
- Kokoonnotumiset puolivuosisittain
- Nimetty henkilö jokaisesta satamasta ja operaattorilta

SUOMEN SATAMAT RY
Finnish Ports Association

SATAMAOPERAATTORIT
FINNISH PORT OPERATORS ASSOCIATION

© John Nurmisen Säätiö

Kuva: Eeva Tähtikarhu

KIITOS!

Ole yhteydessä

Eeva Tähtikarhu

Ohjelmapäällikkö, John Nurmisen Säätiö

eeva.tahtikarhu@jnfoundation.fi

[+358 50 314 2102](tel:+358503142102)

